

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžo/67/2014
Identifikačné číslo spisu:	1011200004
Dátum vydania rozhodnutia:	16.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1011200004.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: Z. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX U. XXX, okr. S. G., zast. : Mgr. Elenou Szabóovou, advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie Kapisztóryho č. 2, 940 01 Nové Zámky, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova č. 2, 812 72 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12. júna 2014 č.k. 1S 2/2011-117, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12. júna 2014 č. k. 1S 2/2011-117 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č. SLV-PS-PK-111/2010 z 26.10.2010 (ďalej na účely rozsudku len „napadnuté rozhodnutie“ - č. l. 8) vydaným podľa § 84 ods. 4 písm. a) zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej na účely tohto rozsudku tiež „zák. č. 328/2002 Z. z.“) žalovaný konajúci prostredníctvom osoby riaditeľa Úradu hraničnej a cudzineckej polície Ministerstva vnútra Slovenskej republiky postupom podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „Správny poriadok“) zamietol odvolanie proti rozhodnutiu riaditeľa Riaditeľstva cudzineckej polície Banská Bystrica Úradu hraničnej a cudzineckej polície Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. p.: ÚHCP-BB-75-014/2010 z 22.07.2010 (ďalej na účely rozsudku len „prvostupňové rozhodnutie“, resp. „prvostupňový orgán“) a napadnuté prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Podľa 84 ods. 4 písm. a) zák. č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom v čase vydania napadnutého

rozhodnutia (t. j. 26.10.2010) odvolacím orgánom v konaní o dávkach a službách sociálneho zabezpečenia a dávkach podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení je minister, ak ide o rozhodnutie útvaru sociálneho zabezpečenia ministerstva, a v ostatných prípadoch nadriadený určený podľa osobitného predpisu [odkaz na poznámku pod čiarou č. 35a) smeruje na ust. § 58 ods. 1 Správneho poriadku].

2. Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím sa žalobcovi služobne zaradenému v stálej štátnej službe vo funkcii referent Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Banská Bystrica podľa § 20 ods. 1 písm. b), § 22 zák. č. 328/2002 Z. z. a § 3 a § 5 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov nepriznala náhrada za bolesť vo výške 19.955 € za služobný úraz, ktorý žalobca utrpel dňa 11.02.2009 pri dopravnej nehode so služobným cestným vozidlom, nakoľko žalovaný (služobný úrad) pri tomto služobnom úraze nenesie zodpovednosť za poškodenie jeho zdravia.

3. Žalovaný pri svojom rozhodnutí vychádzal zo skutkového stavu, že žalobca dňa 11.02.2009 viedol služobné motorové vozidlo továrenskej zn. S. T. Y., EČ: N. XXX Y. (ďalej na účely rozsudku len „vozidlo žalobcu“) v smere Veľký Krtíš, kde na ceste II. triedy č. 527 v km 41,90 dostal šmyk, následkom čoho prešiel do protismernej časti vozovky, kde sa čelne zrazil s protiídúcim osobným motorovým vozidlom továrenskej zn. C. Y.. Po náraze osádka vozidla žalobcu vypadla z vozidla von, pričom žalobca ako vodič utrpel mnohopočetné zranenia (ďalej na účely rozsudku len „úraz žalobcu“). Obdobne aj spolujazdec A. H. C. utrpel veľa ťažkých zranení s dobou práceneschopnosti najmenej 112 dní.

V súvislosti s dopravnou nehodou vozidla žalobcu bolo proti žalobcovi dňa 11.02.2009 začaté trestné stíhanie za prečin ublíženia na zdraví, následkom čoho bol žalobca rozsudkom Okresného súdu vo Veľkom Krtíši právoplatne odsúdený za prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, odsek 2 písm. a) Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu dvoch rokov.

4. Z predmetného rozsudku pre žalovaného vyplynulo, že konanie žalobcu bolo právne kvalifikované ako porušenie ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 8/2009 Z. z.“). Zbavenie sa zodpovednosti za úraz žalobcu bolo žalovaným odôvodnené tým, že k poškodeniu zdravia žalobcu došlo jeho zavineným konaním, pri ktorom porušil právne predpisy, rozkazy alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výkone štátnej služby a požiarnej ochrany, pričom konkrétne porušil § 16 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z.

5. Žalobca dňa 26.05.2010 doručil na prvostupňový orgán žiadosť o dávku úrazového zabezpečenia za svoj úraz, prostredníctvom ktorej požadoval priznanie a výplatu dávky úrazového zabezpečenia, a to náhrady za bolesť vo výške 19.955,- € podľa zák. č. 328/2002 Z. z.

6. Proti prvostupňovému rozhodnutiu žalobca podal administratívne odvolanie. Odmietal argumentáciu, že k dopravnej nehode došlo z dôvodu nedostatočného venovania sa riadeniu svojho vozidla. Poukázal na to, že v trestnom konaní ktoré bolo proti nemu vedené, nebolo zistené, že by viedol vozidlo pod vplyvom alkoholu alebo omamných látok, jazdil riskantným spôsobom, alebo sa dopustil obdobného závažného porušenia pravidiel cestnej premávky a za vinu mu bolo kladené len neprispôsobenie jazdy stavu a povahe vozovky.

V trestnom konaní vedenom pred Okresným súdom Veľký Krtíš sp. zn. 8T 126/2009 na tieto okolnosti súd prihládol pri stanovení výšky trestu, ktorý vymeral nad dolnou hranicou trestnej sadzby a výkon trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu dvoch rokov.

7. Žalobca tiež vyjadril názor, že jedným z dôvodov, pre ktorý k nehode došlo, bol aj naliehavý charakter

činnosti v zmysle inštruktáže na vykonanie služby, keď pri nástupe do služby bol inštruovaný o nutnosti eliminácie možného hromadného neoprávneného opustenia objektu pobytového tábora žiadateľmi o udelenie azylu v Slovenskej republike.

Vo vzťahu k vzniknutej škode žalobca tiež uviedol, že porušenie ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 73/1998 Z. z.“), nebolo jedinou príčinou vzniku dopravnej nehody a za ďalšie príčiny vzniku škody označil naliehavosť pracovnej úlohy v zmysle § 68 ods. 1 a 2 zák. č. 73/1998 Z. z., stav vozovky a taktiež skrátenie nepretržitého odpočinku medzi dvomi službami.

8. S poukazom na ustanovenia § 174 ods. 1 a § 175 ods. 1 zák. č. 73/1998 Z. z. žalovaný vyslovil záver, že žalobca zaviniť dopravnú nehodu z dôvodu, že nedodržiaval povinnosť vodiča prispôbiť rýchlosť jazdy najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať, následkom čoho došlo k dopravnej nehode a k poškodeniu jeho zdravia, ako aj zdravia ďalších účastníkov cestnej premávky.

Podľa ustanovenia § 174 ods. 1 zák. č. 73/1998 Z. z. v znení relevantnom pre prejednávajúcu vec platí, že ak pri výkone štátnej služby alebo v priamej súvislosti s ním došlo k poškodeniu zdravia policajta alebo k jeho smrti úrazom (ďalej len „služobný úraz“), zodpovedá za škodu tým vzniknutú služobný úrad. Služobným úrazom nie je úraz, ktorý sa policajtovi prihodil na ceste do služby a späť, s výnimkou, ak bol mimoriadne povolaný na miesto výkonu štátnej služby alebo iné dohodnuté miesto nadriadeným.

Podľa ustanovenia § 175 ods. 1 písm. a) zák. č. 73/1998 Z. z. v citovanom znení služobný úrad sa zbaví zodpovednosti celkom, ak preukáže, že škoda bola spôsobená tým, že policajt svojím zavinením porušil právne predpisy, rozkazy alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výkone štátnej služby a požiarnej ochrany, hoci bol s nimi riadne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie boli sústavne vyžadované a kontrolované a že tieto skutočnosti boli jedinou príčinou škody.

9. Z podaných námietok žalovaný sa stotožnil iba s námietkou žalobcu, že nie je pravdou, že sa dostatočne nevenoval riadeniu svojho vozidla.

Ďalej sa žalovaný vyjadril k zvyšným námietkam žalobcu, t. j. k námietke

- poveternostných podmienok,
 - naliehavý charakter činnosti v zmysle inštruktáže na vykonanie služby ako aj
 - k skráteniu nepretržitého odpočinku medzi dvoma službami na menej ako zákonom stanovených 12 hodín,
- ktoré všetky uvedené vyhodnotil ako nedôvodné.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

A)

10. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podal na Krajský súd v Bratislave žalobu (označenú ako návrh) zo dňa 02.01.2011.

11. Žalobca tak ako aj v administratívnom odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu nesúhlasí s nepriznaním náhrady za bolesť a jeho argumentácia je v podstate obdobná ako v odvolacom správnom konaní.

V súvislosti s uvedeným taktiež namietal, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí a jemu predchádzajúcom konaní nevyhodnotil všetky namietané skutočnosti a na základe vyššie uvedeného žiadal, aby krajský súd vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci.

12. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že predmetom konania a rozhodovania bolo posúdenie, či žalobca splňal zákonom stanovené podmienky na priznanie uvedenej dávky sociálneho zabezpečenia, ktorá je upravená zákonom č. 328/2002 Z. z. a to náhrady za bolesť. Predmetom konania nebolo rozhodovanie o tom, či žalobca utrpel úraz, ktorý by bolo možné považovať za služobný úraz tak, ako to vyplýva z ustanovení zák. č. 73/1998 Z. z.

Vzhľadom na uvedenú argumentáciu navrhuje žalovaný žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

B)

13. Následne Krajský súd v Bratislave ako prvostupňový súd uznesením č. k. 1S 2/2011-46 zo dňa 19.01.2012 konanie zastavil. Na základe podaného odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. ISžso 6/2012 zo dňa 24.09.2012 rozhodol tak, že súd prvého stupňa pri posudzovaní lehoty na podanie žaloby konkrétne elektronické podanie nesprávne posúdil a zastavením konania odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil zastavujúce uznesenie a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

14. V ďalšom konaní krajský súd ako súd prvého stupňa na základe vykonaného prieskumu dospel k záveru, že je nutné napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušiť podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p. a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

15. V súvislosti s poukazom na ustanovenia § 174 ods. 1, § 175 ods. 1 písm. a) zák. č. 73/1998 Z. z. ako aj 1 ods. 1, § 20 ods. 1 písm. b), § 22 a § 88 zák. č. 328/2002 Z. z. krajský súd zdôraznil, že z doteraz vykonaného dokazovania nie je možné jednoznačne určiť, že len výlučne žalobca porušil niektorú povinnosť uloženú vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami.

Krajský súd tiež vyslovil názor, že zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzali správne orgány, bolo nedostačujúce na posúdenie veci.

16. V súvislosti s uvedeným krajský súd poukázal na príčinu dopravnej nehody z technického hľadiska, ktorá bola identifikovaná v odbornom stanovisku č. 04/2012 z 09.01.2012 vypracovaného Ústavom súdneho inžinierstva v Žiline.

Uvedenou príčinou bol šmyk vozidla žalobcu na šmykľavom povrchu vozovky na moste. Znalec v tomto odbornom posudku okrem nastolených pochybností ohľadne jednotlivých príčin šmyku vozidla žalobcu (t. j. bez námrazy na moste, vplyvu vyjazdených koľají na vozovke, absencie označení nebezpečného úseku alebo odstránenia rozporov o popise povrchu komunikácie) nastolil požiadavku vypracovania ďalšieho znaleckého posudku, ktorý by sa zaoberal všetkými uvedenými prvkami.

17. Preto krajský súd vymedzil budúcu úlohu žalovaného, že v ďalšom konaní by mal doplniť dokazovanie formou znaleckého posudku, ktorý by sa zaoberal vyššie opísanými prvkami príčin vzniku dopravnej nehody z technického hľadiska.

III.

Odvolanie žalovaného/stanoviská

A)

18. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 07.07.2014 (č. l. 125) proti rozsudku prvostupňového súdu žalovaný uviedol ako odvolací dôvod že rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.).

19. Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky v krátkosti sumarizuje odvolacie námietky žalovaného:

- z opisu kinetiky šmyku vozidla žalobcu ako aj jeho následkov vyplýva trestná zodpovednosť žalobcu za prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 a odsek 2 písm. a) Trestného zákona,
- žalobca bol rozsudkom Okresného súdu vo Veľkom Krtíši sp. zn. 8T 126/2009-330 zo dňa 20.01.2010 právoplatne odsúdený za uvedený prečin,
- základom trestno-právnej kvalifikácie konania žalobcu bol záver okresného súdu, že žalobca porušil ustanovenie § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 8/2009 Z. z.“),
- uvedené porušenie považuje aj žalovaný za porušenie dôležitej povinnosti, ktorá je žalobcovi uložená zákonom, nakoľko má spravidla za následok zvýšené nebezpečenstvo pre život a zdravie ďalších účastníkov cestnej premávky, čo žalobca mal podľa žalovaného sám doznať,

- s výsledkami konania spočívajúceho vo vyšetroaní služobného úrazu žalobcu a záverom príslušného nadriadeného bol oboznámený aj žalobca, čo žalovaný v inom konaní o žiadosti na priznanie dávky nie je oprávnený spochybniť alebo obnoviť,
- potom predmetom konania a rozhodovania o priznanie nároku na dávku vedeného u žalovaného bolo posúdenie, či žalobca spĺňal zákonom stanovené podmienky na priznanie náhrady za bolesť ako dávky sociálneho zabezpečenia, ktorá je upravená zák. č. 328/2002 Z. z. a nie obnova alebo preskúmanie pôvodného konania o vyšetroaní služobného úrazu,
- námietky o jednej z príčin vzniku škody - služobného úrazu a o výskyte iných príčin mal žalobca možnosť uplatniť v rámci trestného konania, a to pred tým, než sa sám doznal, že jedinou príčinou vzniku dopravnej nehody bolo porušenie povinnosti, ktorá mu vyplývala z ustanovenia § 16 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z.

20. Záverom žalovaný navrhol zmeniť napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že zamietne žalobu.

B)

21. Z vyjadrenia žalobcu prostredníctvom svojej právnej zástupkyne z 22.08.2014 vyplýva, že sa s rozsudkom krajského súdu stotožňuje.

22. Ďalej sa vyjadril k povinnosti správneho súdu vychádzať z pôvodného skutkového stavu, k nepriaznivému zdravotnému stavu žalobcu počas trestného konania, k neochote žalovaného preskúmať všetky skutočnosti tvrdených žalobcom, absencii argumentov žalovaného k odbornému stanovisku Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline, k ďalšiemu sporu so žalovaným pri výške miery zníženia pracovnej schopnosti žalobcu v dôsledku služobného úrazu ako aj k možnosti ovplyvňovania rozhodovacej nezávislosti žalovaného úspornými opatreniami v rezorte žalovaného.

23. Z uvedených dôvodov žalobca žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože napadnuté rozhodnutie je zákonné, a preto napadnutý rozsudok postupom podľa 220 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 zmenil tak, že žalobu podľa 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

25. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä podmienky konania a okruhu účastníkov) sa Najvyšší súd celkom nestotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise. S týmto zistením súvisí potom skutková otázka, či je nutné pre dostatočné zistenie skutkového stavu požadovať vyhotovenie

znaleckého posudku v tom rozsahu, ako naznačil krajský súd.
Práve tento právny názor aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

26. Najvyšší súd z napadnutého rozsudku zistil, že krajský súd sa v svojom odôvodnení zaoberal preverovaním zistenia skutkového stavu s výsledkom, že je nedostačujúce na posúdenie veci.

27. Následne, vychádzajúc z odborného stanoviska č. 04/2012 zo dňa 09.01.2012 dospel k názoru o nutnosti zadovážiť znalecký posudok na doplnenie dokazovania za tým účelom, aby sa zaoberal vyššie uvedenými (viď bod č. 17) prvkami príčin vzniku dopravnej nehody z technického hľadiska. Tento svoj právny názor však krajský súd vyslovil vo všeobecnej rovine, ktorý nezodpovedá zákonným požiadavkám na odôvodnenie rozsudku, ktoré sú zakotvené v ustanovení § 157 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.

Navyše krajský súd mal k dispozícii (č. l. 87) iný znalecký posudok, a to č. 26/2009 vypracovaný k 11.02.2009 (ďalej na účely rozsudku len „znalecký posudok 26“), ktorý nebol v trestnom konaní spochybnený a ani hore uvedené odborné stanovisko nespochybnilo znalecký posudok 26 po metodologickej a formálnej stránke. Závažnosť by konštatovanie osôb uvedených na odbornom stanovisku o pochybnostiach ohľadne správnosti výpočtu rýchlosti vozidla žalobcu pre Najvyšší súd nadobudlo iba vtedy, ak by odborné stanovisko numerickým spôsobom ponúklo „správnejšie“ vypočítanie rýchlosti vozidla žalobcu. Potom by konajúci súd mohol na základe porovnania odchýlky posúdiť relevanciu takto zmeneného údaju na zistený skutkový stav. Toto sa však odborné stanovisko neobsahovalo.

28. Vzhľadom na takéto odôvodnenie zrušenia napadnutého rozhodnutia krajským súdom sa Najvyšší súd musí vrátiť ku svojej doterajšej rozhodovacej činnosti. Prostredníctvom svojej judikatúry neustále poukazuje na nutnosť dodržiavať zásadu právnej istoty (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky), t. j. že v obdobných veciach je možné sa od predchádzajúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu meritorne odchýliť iba, ak sa podstatne zmenili skutkové okolnosti a právny základ pre vyhlásenie súdneho rozhodnutia. Preto s princípom právnej istoty je tesne spojená kontinuita právnych názorov súdov na riešenie obdobných vecí.

Z uvedeného dôvodu sa Najvyšší súd aj v tejto veci stotožňuje s právnym názorom vysloveným konajúcim senátom v obdobnej veci, a to prostredníctvom rozsudku Najvyššieho súdu zo dňa 13. augusta 2013 vo veci sp. zn. 1So/57/2012, podľa ktorého (konajúci senát cituje v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 7 O.s.p. v rozsahu relevantnom pre odôvodnenie svojich nižšie vyslovených záverov, v podrobnostiach je text rozsudku zverejnený na internetovej stránke Najvyššieho súdu):

„Občiansky súdny poriadok medzi zrušovacie dôvody správneho súdnictva spojené so skutkovým stavom zaraďuje najmä také zistenie skutkového stavu, ktoré je zákonodarcom prezentované ako nedostačujúce na posúdenie veci (viď § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p.). Uvedená vada v zistení skutkového stavu (t. j. nie riadne zistený skutkový stav) môže kolísať v rôznych medziach, a to:

- neúplné zistený, tzn. s riadnou oporou v právnom poriadku neboli zistené všetky potrebné skutočnosti (napríklad prehliadnutie konkrétnej skutočnosti alebo odmietnutie vykonania predkladaného alebo požadovaného dôkazu a iné),

- nedostatočne (kvázi úplne) zistený, tzn. bez riadnej opory v právnom poriadku (napríklad následkom omylu pri výbere ustanovenia) boli zistené celkom iné a teda nepotrebné skutočnosti, poprípade s riadnou oporou v právnom poriadku boli predložené alebo získané dôkazné prostriedky nesprávne vyhodnotené (napríklad špatne určený vek žiadateľa alebo jeho zdravotné postihnutie, a to aj na základe nepravdivých, falšovaných či pozmenených informácií alebo dokumentov, alebo zamlčaním podstatných údajov dôležitých pre dávkové konanie a iné vady skutkového stavu), alebo

- nelegálne zistený skutkový stav, tzn. v rozpore s právnym poriadkom (najmä v rozpore správnym predpisom upravujúcim oprávnené používanie rôznych zisťovacích metód a s následkami uvedenými v ustanovení § 7 ods. 3 zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov /zákon o ochrane pred odpočúvaním/).“

29. Nakoľko krajský súd bližšie svoj právny názor o nedostatočne zistenom skutkovom stave bližšie neodôvodnil napríklad tým, že dospel k záveru o neúplnom zistení skutkového stavu alebo o kvázi neúplnom zistení tohto skutkového stavu na základe absencie niektorých dôkazných prostriedkov (avšak za absenciu dôkazného prostriedku Najvyšší súd nemôže považovať všeobecne formulovaný návrh Ústavu súdneho inžinierstva na vypracovanie znaleckého posudku pri existencii znaleckého posudku 26), musel Najvyšší súd preskúmať napadnuté rozhodnutie predovšetkým z hľadiska dostatočne zisteného skutkového stavu.

30. Tak prvostupňový orgán ako aj žalovaný zhodne dospeli k záveru, že na základe aplikácie ustanovenia § 175 ods. 1 písm. a) zák. č. 73/1998 Z. z. sa služobný úrad celkom zbavil zodpovednosti, nakoľko sa preukázalo, že škoda bola žalobcovi spôsobená tým, že žalobca ako policajt svojim zavinením porušil právne predpisy, rozkazy alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výkone štátnej služby a požiarnej ochrany (ďalej na účel rozsudku len „prikázané pravidlá správania“), hoci bol s nimi riadne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie boli sústavne vyžadované a kontrolované, a táto skutočnosť bola jedinou príčinou škody.

Správanie, ktorým žalobca mal porušiť prikázané pravidlá správania, podľa obidvoch správnych orgánov malo spočívať v porušení povinnosti uloženej v § 16 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z. Tento záver vyslovila osobitná trojčlenná komisia prostredníctvom bodu č. 4 a 5 písm. c) Správy č. UHCP-RCP-BB-75-10/2010 zo dňa 25.03.2010 o prerokovaní poškodenia zdravia v súvislosti so služobným úrazom alebo chorobou z povolania (ďalej na účely rozsudku len „správa“). S obsahom uvedenej správy bol žalobca oboznámený dňa 08.04.2010, čo potvrdil svojim podpisom (viď bod č. 9 správy).

Podľa § 16 ods. 1 veta prvá zák. č. 8/2009 Z. z. vodič je povinný rýchlosť jazdy prispôbiť najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať.

31. Proti záverom správy žalobca, ako vyplýva z administratívneho spisu, nepoužil žiadny z dostupných prostriedkov administratívnej alebo súdnej ochrany, čo však bolo jeho slobodným rozhodnutím (viď čl. 12 ods. 1 a 4 ústavy Slovenskej republiky).

Na tomto mieste nemôže Najvyšší súd dať za pravdu odvolaciemu argumentu žalovaného, že „žalovaný je názoru, že nemá zákonnú možnosť, aby v rámci samostatného konania vo veci nepriznania dávky sociálneho zabezpečenia - náhrady za bolesť vedeného v súlade s ustanoveniami zákona č. 328/2002 Z. z. preskúmal aj samostatné konanie vedené príslušným nadriadeným žalobcu podľa ustanovení ôsmej časti zákona č. 73/1998 Z. z. vo veci služobného úrazu žalobcu a prípadného rozsahu možnej zodpovednosti služobného úradu za spôsobenú škodu.“, nakoľko pre také konanie sa vyžaduje vydanie rozhodnutia s náležitosťami v zmysle § 241 zák. č. 73/1998 Z. z. Naopak správa uvedeným zákonným požiadavkám nevyhovuje. Avšak uvedená vada správneho konania nemá takú intenzitu na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, aby naplnila zrušovací dôvod v zmysle § 250j ods. 2 písm. e) O.s.p. a ani žalobca sa nesnažil na takúto vadu mu dostupnými právnymi prostriedkami správne orgány upozorniť.

32. Takisto z rozsudku Okresného súdu vo Veľkom Krtíši sp. zn. 8T 126/2009-330 zo dňa 20. januára 2010 vyplýva nespochybniteľný záver, že žalobca ako obžalovaný na hlavnom pojednávaní uznal svoju vinu zo spáchania skutku, ktoré viedlo k záveru okresného súdu o zavinenom porušení § 16 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z. Uvedené skutočnosti je možné v súlade s ustanovením § 238a zák. č. 73/1998 Z. z. označiť za rozhodnutie o otázke, ktorým je prvostupňový orgán viazaný a o ktorom si nemôže vytvoriť svoj právny úsudok.

Na základe uvedeného má Najvyšší súd preukázané, že správne prvostupňový orgán pri rozhodovaní o žiadosti žalobcu na priznanie dávky úrazového zabezpečenia za služobný úraz vychádzal z relevantných skutočností, ktoré boli pri prerokovaní správy oznámené aj žalobcovi.

Podľa § 238a zák. č. 73/1998 Z. z. platí, že ak sa v konaní vyskytne otázka, o ktorej už bolo právoplatne

rozhodnuté, je oprávnený orgán takýmto rozhodnutím viazaný.

33. Pre splnenie zákonnej podmienky o riadnosti oboznámenia s prikázanými pravidlami správania a o pravidelnosti kontroly ich znalosti a dodržiavania Najvyšší súd odkazuje na záznam o úraze č. 2/2009, v ktorom sa potvrdzuje pravidelnosť školení ako aj dátum a meno osoby, ktorá toto školenie vykonala.

34. Žalobca tiež brojil proti právnomu záveru žalovaného, že porušenie prikázaných pravidiel správania nebolo jedinou príčinou škody, nakoľko namietal nezohľadnený vplyv poveternostných podmienok, naliehavý charakter vykonávanej činnosti v daný deň a skrátenie nepretržitého odpočinku medzi dvomi službami.

Najvyšší súd súladne s odvolacou argumentáciou žalovaného (č. l. 127 rub), že žalobca mal právo tieto námietky uplatniť v rámci trestného konania, a to pred tým, než sa sám doznal, že jedinou príčinou vzniku dopravnej nehody, a tým aj služobného úrazu, bolo porušenie povinnosti, ktorá mu vyplývala z ustanovenia § 16 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z.

35. Navyše musí odvolací súd poukázať na skutočnosti zachytené v znaleckom posudku 26, v ktorom tak svedkovia pán O. T. ako aj pán L. T. a tiež samotný žalobca (viď jeho vyjadrenie zo 16.03.2010 k služobnému úrazu) sa zhodli, že na mieste nehody bola namrznutá vozovka navyše pokrytá vrstvou kašovitého snehu, ktorý povrch vozovky aj na ročné obdobie (mesiac február) naznačoval žalobcovi jeho nebezpečný charakter.

Takisto zo záznamov výpovedí uvedených svedkov a ani z tvrdenia žalobcu nevyplýva záver, že by pri plnení uvedeného naliehavého charakteru činnosti (presun do Pobytového tábora Opatovská Nová Ves za účelom eliminácie možného hromadného neoprávneného opustenia objektu pobytového tábora žiadateľmi o udelenie azylu v Slovenskej republike) používal v súlade s ustanovením § 40 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z. zvláštne výstražné znamenie, ktorého by ho pomohlo ostatným vodičom identifikovať ako vozidlo s právom prednostnej jazdy, ktoré v tom okamihu plní špeciálnu úlohu, a v dôsledku aby zvýšili opatrnosť jazdy.

Podľa § 40 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z. v citovanom znení vodič vozidla, ktorý pri plnení špeciálnych úloh používa typické zvukové znamenie doplnené zvláštnym výstražným modrým svetlom alebo červeným svetlom, prípadne ich kombináciou (ďalej len "zvláštne výstražné znamenie"), nie je povinný dodržiavať povinnosti a zákazy ustanovené týmto zákonom okrem povinností podľa § 3 ods. 2 písm. c) a § 4 ods. 2 písm. a) až e). Vodič vozidla, ktorý pri plnení špeciálnych úloh používa zvláštne výstražné znamenie (ďalej len "vozidlo s právom prednostnej jazdy"), je povinný dbať na potrebnú opatrnosť tak, aby iných účastníkov cestnej premávky neohrozil.

36. Preto Najvyšší súd musel po preskúmaní nielen napadnutého rozhodnutia ako aj správy, ktorú preskúmal v zmysle oprávnenia zakotveného pre správne súdy podľa § 245 ods. 1 O.s.p. vyhodnotiť námietky žalobcu ako nedôvodné a napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako zákonné.

Podľa § 245 ods. 1 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu posúdi súd i zákonnosť prv urobeného správneho rozhodnutia, o ktoré sa preskúmané rozhodnutie opiera, ak bolo preň prv urobené rozhodnutie záväzné a ak nie je na jeho preskúmanie určený osobitný postup.

V.

37. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu/žalobkyne a stanoviska žalovaného/žalovanej ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté vo vyššie uvedenom súdnom/ych rozhodnutiach (čl. 1 ods. 1 ústavy), najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. ISo/57/2012, pri ktorom Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od jeho obsahu a

vyslovených právnych názorov (viď účinky sledované v § 250ja ods. 4 a contrario odsek 7 O.s.p. spolu s čl. 144 ods. 1 ústavy) s prihliadnutím na ústavný princíp právnej istoty zásadne odchyľil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska v zmysle záverov judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zjednocovania alebo zamedzovania vydávania protirečivých rozsudkov, najmä vec Zielinsky, Pradal a spol. v. Francúzska republika č. A-24846/94, 34165/96 až 34173/96, poprípade vec Borovská a Forrai v. Slovenská republika č. A-48554/10 z 25.11.2014), s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. s oznámením termínu vyhlásenia rozsudku postupom podľa §156 ods. 1 a 3 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

38. Odvolací súd vzhľadom na námietky uplatnené žalobcom uvádza, že napadnuté rozhodnutie žalovaným má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle § 47 Správneho poriadku. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi zistených v predchádzajúcich konaniach o tom, že žalobca nespĺňa zákonné podmienky pre potvrdenie nároku na náhradu za bolesť.

Počas konania nebolo účastníkmi naznačené ani odvolací súd nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť.

39. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého neúspešnému žalobcovi právo na náhradu trov tohto konania nevzniklo.

40. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno - poistných vzťahov spojených so vznikom alebo zánikom vzťahu sociálneho zabezpečenia alebo poistenia je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).